

Näringsutskottets betänkande

1986/87:21

om vissa anslag inom industridepartementets område
(prop. 1986/87:100 delvis)

NU
1986/87:21

Ärendet

I detta betänkande behandlas proposition 1986/87:100 bilaga 14 punkterna A 1–A 5 (industridepartementet m. m.), B 3 och B 5–B 9 (industri m. m.), E 1–E 6 (statsägda företag m. m.) samt F 8–F 18 (teknisk utveckling m. m.).

Förutom motioner som direkt hänför sig till de berörda anslagen behandlas en motion om provning av trämaterial.

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker två motioner (m, c) om medel för en tredje tjänst som sameslöjdskonsulent, vilket innebär att anslaget till främjande av hemslöjden ökas i förhållande till regeringens förslag. I övrigt tillstyrker utskottet propositionen på alla punkter och avstyrker samtliga motioner.

Reservationer föreligger från företrädare för resp. parti till förmån för motioner om besparingar på anslagen till bl. a. industridepartementets utredningar (m, fp) och statens provningsanstalt (m). En motion om provning av trämaterial får stöd i en reservation (fp, c).

TOLFTE HUVUDTITELN

Industridepartementet m. m.

1. Industridepartementet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt A 1 (s. 34) och hemställer

att riksdagen till *Industridepartementet* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 29 871 000 kr.

2. Industriråd/industriattaché

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt A 2 (s. 35) och hemställer

att riksdagen till *Industriråd/industriattaché* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 782 000 kr.

Regeringen har under punkt A 3 (s. 35) föreslagit riksdagen att till Utredningar m. m. för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 14 100 000 kr.

Regeringens förslag har föranlett yrkanden i följande två motioner:

1986/87:N343 av Bengt Westerberg m. fl. (fp), vari, såvitt här är i fråga, hemställs (5) att riksdagen beslutar att minska anslaget A 3, Utredningar m. m. med 6 milj. kr. i förhållande till regeringens förslag,

1986/87:N375 av Erik Hovhammar m. fl. (m), vari, såvitt här är i fråga, hemställs att riksdagen

1. som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om avveckling av branschpolitiska råd,

2. till Utredningar m. m. för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 10 000 000 kr.

Utskottet

Överföringen av energifrågorna till ett nytt miljö- och energidepartement den 1 januari 1987 innebär ett minskat medelsbehov under industridepartementets utredningsanslag. Liksom tidigare begärs medel för dels vissa råd och delegationer m. m., dels kommittéverksamhet, dels särskilda utredningar inom departementet. Under de senaste åren har flera råd tillkommit som ett led i regeringens strävan efter informationsutbyte och samråd med näringslivet. I proposition 1986/87:74 om näringspolitik inför 1990-talet (s. 210) lämnas en redovisning av denna verksamhet. Det framgår att regeringen fäster stort avseende vid den möjlighet till överläggningar som delegationerna och råden erbjuder. Kostnaderna för verksamheten beräknas uppgå till ca 2 milj. kr. om året.

Från moderata samlingspartiets sida föreslås i motion 1986/87:N375 att riksdagen skall uttala sig för en nedläggning av dessa samrådsorgan, som enligt motionärerna medför en onödig formalisering av kontakterna med näringslivet. Folkpartiet framför en liknande uppfattning i motion 1986/87:N343. I enlighet härmed föreslås i motionerna en minskning av utredningsanslaget med 4,1 milj. kr. resp. 6 milj. kr. i förhållande till regeringens förslag.

Utskottet har senast vid behandlingen av 1986 års budgetproposition (NU 1985/86:14 s. 2) avstyrkt liknande motionsyrkanden om nedläggning av vissa samrådsorgan med den motiveringen att varje regering bör ha frihet att välja formerna för sina överläggningar med näringslivet. Utskottet har samma uppfattning nu. Därtill kommer att de i motionerna föreslagna minskningarna av anslaget skulle framtvinga en nedläggning också av nödvändig utredningsverksamhet. Motionerna avstyrks i berörda delar.

Utskottet hemställer

1. beträffande *råd och delegationer*
att riksdagen avslår motion 1986/87:N375 yrkande 1,

2. beträffande *anslag*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1986/87:N343 yrkande 5 och motion N375 yrkande 2 till *Utredningar m. m.* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 14 100 000 kr.

4. Extra utgifter

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt A 4 (s. 36) och hemställer

att riksdagen till *Extra utgifter* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 400 000 kr.

5. Bidrag till FN:s organ för industriell utveckling

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt A 5 (s. 36) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till FN:s organ för industriell utveckling* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 4 900 000 kr.

Industri m. m.

6. Sprängämnesinspektionen

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B 3 (s. 37–39) och hemställer

att riksdagen till *Sprängämnesinspektionen* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.

7. Främjande av hemslöjden

Regeringen har under punkt B 5 (s. 40 f.) föreslagit riksdagen att till Främjande av hemslöjden för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 6 171 000 kr.

Regeringens förslag har föranlett yrkanden i följande tre motioner:

1986/87:N301 av Martin Olsson (c), vari hemställs att riksdagen utöver det av regeringen föreslagna beloppet för Främjande av hemslöjden för budgetåret 1987/88 anvisar medel för en tredje tjänst som sameslöjdskonsulent,

1986/87:N309 av Hans Dau (m) och Håkan Stjernlöf (m), vari hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående en tredje sameslöjdskonsulent,

1986/87:N409 av Ivar Franzén m. fl. (c) vari, såvitt här är i fråga, hemställs (2) att riksdagen till Främjande av hemslöjden för budgetåret 1987/88 anvisar ett med 3,5 milj. kr. förhöjt förslagsanslag om 9 671 000 kr.

Företrädare för Riksorganisationen Same Ätnam har inför utskottet lämnat upplysningar om sameslöjden och i samband därmed överlämnat en skrivelse om inrättande av en tredje tjänst som sameslöjdskonsulent.

Gällande riktlinjer för det statliga stödet till hemslöjden fastställdes år 1981 (NU 1980/81:42). Enligt dessa skall organisationen på regional nivå i framtiden omfatta två hemslöjdskonsulenttjänster i varje län. Finansieringsansvaret delas mellan staten och landstingskommunen. På central nivå är nämnden för hemslöjdsfrågor beslutande organ. Från anslaget bestrids statens kostnader för en tjänst som konsulent i varje län, en tjänst som spetskonsulent och två tjänster som sameslöjdskonsulent. De båda sistnämnda tjänsterna bekostas helt av staten. Någon plan för den vidare utbyggnaden av konsulentverksamheten har inte fastställts. Från anslaget utgår också bidrag till Svenska hemslöjdsföreningars riksförbund (SHR) och till annan verksamhet, innefattande stöd till projekt av olika slag.

Regeringens förslag innebär en oförändrad organisation. Den föreslagna utbyggnaden av konsulentverksamheten bör inte genomföras, anføres det i propositionen.

I motionerna 1986/87:N301 (c) och 1986/87:N309 (m) föreslås att riksdagen anvisar medel till en tredje tjänst som sameslöjdskonsulent. En sådan konsulenttjänst ingick i den av riksdagen år 1981 i princip beslutade utbyggnaden. Motionärerna pekar på att sameslöjden ger värdefull sysselsättning i glesbygd och att de nuvarande två konsulenter har att täcka mycket stora områden. Det finns starka skäl för att anvisa medel för en tredje konsulent, anføres det.

Utskottet delar motionärernas uppfattning. Det är angeläget att sameslöjdens ställning stärks. Kostnaderna för en tjänst som sameslöjdskonsulent beräknas till 262 000 kr. för nästa budgetår. Enligt gällande principer bör dessa kostnader bestridas helt av staten. Genom att medel för en sådan tjänst ställs till förfogande blir motionerna 1986/87:N301 (c) och 1986/87:N309 (m) tillgodosedda.

I motion 1986/87:N409 (c) begärs en ökning av anslaget med 3,5 milj. kr. i förhållande till regeringens förslag för bl. a. en utbyggnad av konsulentverksamheten.

Utskottet är inte berett att förorda en sådan utbyggnad. Motionen avstyrks. Anslaget bör anvisas med ett belopp av 6 433 000 kr., vilket innefattar medel för en tredje tjänst som sameslöjdskonsulent.

Utskottet hemställer

att riksdagen med anledning av regeringens förslag, med bifall till motionerna 1986/87:N301 och 1986/87:N309 och med avslag på motion 1986/87:N409 yrkande 2 till *Främjande av hemslöjden* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 6 433 000 kr.

8. Kostnader för statsstödd exportkreditgivning genom AB Svensk Exportkredit

NU 1986/87:21

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B 6 (s. 41–43) och hemställer

att riksdagen till *Kostnader för statsstödd exportkreditgivning genom AB Svensk Exportkredit* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 420 000 000 kr.

9. Kostnader för statsstödd exportkreditgivning avseende export av fartyg m. m.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B 7 (s. 43 f.) och hemställer

att riksdagen till *Kostnader för statsstödd exportkreditgivning avseende export av fartyg m. m.* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 200 000 000 kr.

10. Ersättning för extra kostnader för förmånlig kreditgivning till u-länder

Regeringen har under punkt B 8 (s. 44) föreslagit riksdagen att till Ersättning för extra kostnader för förmånlig kreditgivning till u-länder för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 140 000 000 kr.

I motion 1986/87:N375 av Erik Hovhammar m. fl. (m) hemställs, såvitt nu är i fråga, (3) att riksdagen avslår regeringens förslag att till Ersättning för extra kostnader för förmånlig kreditgivning till u-länder för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 140 000 000 kr. samt bemyndigar regeringen att täcka uppkomna kostnader i enlighet med vad som i motionen anförts.

Utskottet

Som närmare har redovisats i betänkandet NU 1984/85:22 (s. 13) betalas från anslaget ersättning till AB Svensk Exportkredit för gåvoelementet i krediter till u-länder som har lämnats t. o. m. år 1984. I samband med beslut om kredit har de beräknade kostnaderna för gåvoelementet avräknats mot ramen för u-landsbiståndet.

I motion 1986/87:N375 (m) yrkas avslag på regeringens förslag. Motionärerna anser att ifrågavarande kostnader bör belasta utrikesdepartementets huvudtitel och att existerande reservationer på anslag till u-hjälp bör kunna användas för ändamålet.

Utskottet ser ingen anledning för riksdagen att nu ändra ordningen för täckande av dessa kostnader, som hänför sig till tidigare kreditbeslut. Regeringens förslag till medelsanvisning tillstyrks och motionsyrkandet avstyrks.

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1986/87:N375 yrkande 3 till *Ersättning för extra kostnader för förmånlig kreditgivning till u-länder* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 140 000 000 kr.

11. Kostnader för viss kreditgivning hos Sveriges Investeringsbank AB

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B9 (s. 44 f.) och hemställer

att riksdagen till *Kostnader för viss kreditgivning hos Sveriges Investeringsbank AB* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 10 000 000 kr.

Statsägda företag

12. Domänverket

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under denna rubrik (s. 71) och hemställer

att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta att kyrkofonden för år 1986 skall ersätta domänverkets fond för utgifter för övertalig personal med 23 000 kr.

13. Kostnader för kronotorp

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt E1 (s. 71 f.) och hemställer

att riksdagen till *Kostnader för kronotorp* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 1 800 000 kr.

14. Affärsverket FFV: Byggnader och utrustning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt E2 (s. 74 f.) och hemställer

att riksdagen till *Affärsverket FFV: Byggnader och utrustning* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 220 300 000 kr.

15. Räntestöd m. m. till varvsindustrin

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt E3 (s. 76) och hemställer

att riksdagen till *Räntestöd m. m. till varvsindustrin* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 250 000 000 kr.

16. Förlusttäckning till följd av statliga garantier till svensk varvsindustri och beställare av fartyg

NU 1986/87:21

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt E4 (s. 76 f.) och hemställer

att riksdagen till *Förlusttäckning till följd av statliga garantier till svensk varvsindustri och beställare av fartyg* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 30 000 000 kr.

17. Ränta och amortering på statens skuld till SSAB Svenskt Stål AB

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt E5 (s. 77 f.) och hemställer

att riksdagen till *Ränta och amortering på statens skuld till SSAB Svenskt Stål AB* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 44 243 000 kr.

18. Ränta på statens skuld till Norrbottens Järnverk AB

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt E6 (s. 78 f.) och hemställer

att riksdagen till *Ränta på statens skuld till Norrbottens Järnverk AB* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 46 575 000 kr.

Teknisk utveckling m. m.

19. Statens provningsanstalt: Uppdragsverksamhet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F8 (s. 85 f.) och hemställer

att riksdagen till *Statens provningsanstalt: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.

20. Bidrag till statens provningsanstalt

Regeringen har under punkt F9 (s. 87) föreslagit riksdagen att till Bidrag till statens provningsanstalt för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 35 747 000 kr.

I detta sammanhang behandlar utskottet följande motioner:

1986/87:N363 av Rune Ångström m. fl. (fp), vari hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande auktorisation för Skellefteå Träteknikcentrum att utfärda provningsintyg för träprodukter enligt för sådan provningsverksamhet fastställda normer,

1986/87:N375 av Erik Hovhammar m. fl. (m), såvitt gäller hemställan (9) att riksdagen till Bidrag till statens provningsanstalt för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 33 410 000 kr.

Utskottet tar först upp frågan om *anslag* till statens provningsanstalt för nästa budgetår. Verksamheten inom provningsanstalten är uppdelad i tre produktionsområden, nämligen Teknisk utvärdering m. m., Forskning och utveckling samt Rådgivning till myndigheter. Verksamheten inom teknisk utvärdering är avgiftsfinansierad med full kostnadstäckning. Verksamheten inom de andra två produktionsområdena täcker endast till viss del sina kostnader.

Inkomster och utgifter för verksamheten redovisas på det under föregående punkt angivna 1 000-kronorsanslaget F 8, som inte får belastas. Medel från det här aktuella bidragsanslaget tas i anspråk som inkomst på 1 000-kronorsanslaget för att täcka underskottet på de delar av verksamheten – forskning och utveckling samt myndighetsutgifter – som endast delvis kan finansieras genom uppdragsintäkter eller bidrag från forskningsråd m. fl.

Regeringens förslag innebär en uppräknings av bidragsanslaget med ca 2,3 milj. kr. till ca 35,7 milj. kr. för nästa budgetår. Förslaget har beräknats med utgångspunkt i en real minskning med 1,5 %. Därjämte har inom anslaget beräknats ett engångsbelopp av 1,8 milj. kr. för avvecklingskostnader till följd bl. a. av att lagen (1971:1081) om bestämning av volym och vikt har ändrats i avreglerande riktning. Detta medför minskade arbetsutgifter för provningsanstaltens regionala personal.

I motion 1986/87:N375 (m) betecknas regeringens förslag om en uppräknings av anslaget som anmärkningsvärt i rådande statsfinansiella läge. Motionärerna hänvisar till den avregleringsverksamhet som har inletts bl. a. genom beslutet i november 1986 om avveckling av den obligatoriska statliga kontrollstämplingen av ädelmetallarbeten (NU 1986/87:8). En avreglering bör ha som mål även att åstadkomma besparingar i statens utgifter, anför det. Med hänvisning till angelägenheten av fortsatt avreglering inom provningsanstaltens verksamhetsområde föreslås ett oförändrat bidragsanslag för nästa budgetår. Även en översyn av taxepolitiken inom icke monopolbelagda områden bör övervägas, anser motionärerna.

Utskottet vill med anledning av vad som sägs i motionen påpeka att den nya lagstiftningen om ädelmetallarbeten skall träda i kraft först den 1 juli 1988. Det är oklart i vad mån provningsanstaltens tjänster därefter kommer att tas i anspråk för finhaltsbestämning och kontrollstämpling på frivillig grund. Med hänsyn härtill kan konsekvenserna av den nya lagstiftningen för provningsanstaltens verksamhet ännu inte bedömas. Anstalten avser att ta upp frågan i sin anslagsframställning för budgetåret 1988/89.

Vidare bör påpekas att en avreglering inte nödvändigtvis möjliggör besparingar hos den myndighet som utövar tillsynen eller kontrollen. På kort sikt kan det uppstå avvecklingskostnader till följd av övertalig personal, särskilt om verksamheten bedrivs inom en regional organisation. I fall då tillsynen eller kontrollen är helt avgiftsfinansierad uppvägs myndighetens avvecklingskostnader inte av minskade framtida kostnader för verksamheten. De samhällsekonomiska vinster som avregleringen syftar till uppkommer i stället i form av kostnadsminskningar hos företag och enskilda.

För provningsanstaltens del har, som redan framgått, den pågående avregleringen i vad gäller bestämning av volym och vikt lett till ökade

kostnader genom personalavveckling och intäktsbortfall. En avveckling av ädelmetallkontrollen kan komma att få liknande effekter.

Som en annan möjlighet till besparingar på anslaget anges i motionen en höjning av provningsanstaltens taxor. Enligt vad utskottet har inhämtat sker översyn och revidering av taxor årligen i samråd med riksrevisionsverket, med sikte på full kostnadstäckning för den avgiftsbelagda verksamheten. Som framgått har också detta mål kunnat nås. Av provningsanstaltens totala uppdragsverksamhet bedrivs ca 60 % inom områden där anstalten har en formell eller faktisk monopolställning. Att genom överuttag av avgifter på sådana områden subventionera annan verksamhet skulle strida mot gällande principer för statlig taxesättning. Inom den konkurrensutsatta delen av provningsanstaltens verksamhet bör möjligheterna till avgiftshöjningar prövas kontinuerligt, men sådana höjningar medför givetvis risker för intäktsbortfall.

Utskottet anser alltså inte att vad som anförs i motion 1986/87:N375 (m) ger någon grund för yrkandet om en minskning av provningsanstaltens bidragsanslag. Utskottet avstyrker motionen i denna del och tillstyrker regeringens förslag.

Utskottet tar i detta sammanhang också upp motion 1986/87:N363 (fp), som handlar om *provning av trämaterial m. m.* Bakgrunden till motionen är att vissa material och konstruktioner av trä, t. ex. fönster och dörrar, måste provas vid en s. k. riksprovplats innan de kan typgodkännas av statens planverk för byggnadsändamål. Riksprovplats för området är statens provningsanstalt i Borås. Motionärerna anser att denna ordning tar alltför mycket tid och resurser i anspråk för berörda företag i Norrland. Därför borde Träteknikcentrum i Skellefteå – som är ett organ för kollektiv forskning på det trätekniska området – auktoriseras att utfärda provningsintyg inom området.

Utskottet har behandlat motioner av liknande innebörd senast hösten 1985 i samband med behandlingen av förslag om lag om obligatorisk kontroll genom teknisk provning m. m. (NU 1985/86:8). Utskottet konstaterade då att den föreslagna nya lagen möjliggjorde ett vidgat utnyttjande av resurser hos olika slag av provningsorgan. I det aktuella fallet ankom det på statens planverk som föreskrivande myndighet att ta ställning till frågan om vilka organ som skulle genomföra den föreskrivna typprovningen. Utskottet ansåg inte att frågan borde prövas av riksdagen, varför motionen avstyrktes. I reservationer (fp, c; m) gavs visst stöd åt motionen. Riksdagen följde utskottet.

Utskottet finner inte heller nu att frågor om auktorisation för typprovning bör prövas av riksdagen. Motionen avstyrks.

Utskottet hemställer

1. beträffande *anslag*

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1986/87:N375 yrkande 9 till *Bidrag till statens provningsanstalt* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 35 747 000 kr.,

2. beträffande *provning av trämaterial m. m.*

att riksdagen avslår motion 1986/87:N363.

21. Statens provningsanstalt: Utrustning

NU 1986/87:21

Regeringen har under punkt F 10 (s. 87 f.) föreslagit riksdagen att till Statens provningsanstalt: Utrustning för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 9 000 000 kr.

I motion 1986/87:N375 av Erik Hovhammar m. fl. (m) hemställs, såvitt nu är i fråga, (10) att riksdagen till Statens provningsanstalt: Utrustning för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 7 000 000 kr.

Utskottet

Under anslaget anvisas medel för provningsanstaltens anskaffning av utrustning. Fr. o. m. budgetåret 1982/83 gäller krav på full förräntning, dvs. att medel som svarar mot avskrivning och förräntning av utrustningskapitalet skall av provningsanstalten levereras in till statsverket. Regeringen föreslår nu en ökning av anslaget med 2 milj. kr. i förhållande till innevarande budgetår.

I motion 1986/87:N375 (m) föreslås oförändrat anslag med samma motivering som redovisats under föregående punkt.

Enligt utskottets mening bör provningsanstalten ges möjligheter att finansiera de investeringar som behövs för att verksamheten skall kunna bedrivas på ett effektivt sätt. Anslaget har numera karaktären av ett lån. Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker motionen i berörd del.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1986/87:N375 yrkande 10 till *Statens provningsanstalt: Utrustning* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 9 000 000 kr.

22. Statens mät- och provråd

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 11 (s. 88–90) och hemställer

att riksdagen till *Statens mät- och provråd* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 3 502 000 kr.

23. Bidrag till vissa internationella organisationer

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 12 (s. 90) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till vissa internationella organisationer* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 2 940 000 kr.

24. Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 13 (s. 91) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien* för budgetåret 1987/88 anvisar ett anslag av 4 808 000 kr.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 14 (s. 91 f.) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till Standardiseringskommissionen* för budgetåret 1987/88 anvisar ett anslag av 15 253 000 kr.

26. Patent- och registreringsverket: Immaterialrätt m. m.

Regeringen har under punkt F 15 (s. 94–100) föreslagit riksdagen att till Patent- och registreringsverket: Immaterialrätt m. m. för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 2 449 000 kr.

Propositionen

En redogörelse lämnas i propositionen för resultatet av en översyn av patentverkets organisation m. m. som verket har gjort på regeringens uppdrag. Vidare redovisas det huvudsakliga innehållet i EPO-medlemskapsutredningens betänkande (SOU 1985:53) Sverige och den europeiska patentorganisationen. De nämnda utredningarna föranleder inga förslag från regeringen om ändringar i patentverkets nuvarande verksamhetsinriktning eller organisation i stort.

Beträffande anslagsfrågorna erinras i propositionen om att en övergång till nettoredovisning av huvuddelen av den avgiftsbelagda verksamheten har skett från den 1 januari 1987 (NU 1986/87:15). Från denna tidpunkt redovisas såväl inkomster som utgifter av programmen Patentärenden och Varumärkes- och mönsterärenden från ett nytt anslag, Patent- och registreringsverket: Immaterialrätt m. m., som har anvisats med ett formellt belopp av 3 000 kr. Nämnda program har tidigare redovisats under anslaget Patent- och registreringsverket m. m. Detta anslag belastas nu endast med kostnaderna för programmet Namnärenden och för patentbesvärsrätten. För programmet Bolagsärenden har ett särskilt anslag anvisats.

I propositionen föreslås nu vissa ytterligare ändringar fr. o. m. budgetåret 1987/88, nämligen dels att medel till patentbesvärsrätten anvisas över ett nytt anslag, dels att kostnaderna för programmet Namnärenden belastar anslaget Patent- och registreringsverket: Immaterialrätt m. m. under en särskild anslagspost. Förslagen innebär att anslaget Patent- och registreringsverket m. m. upphör.

Utskottet

Utskottet har ingen erinran mot de angivna förslagen till ändrad anslagskonstruktion m. m.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till regeringens förslag till *Patent- och registreringsverket: Immaterialrätt m. m.* för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 2 449 000 kr.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 16 (s. 100–102) och hemställer

att riksdagen till *Patent- och registreringsverket: Bolagsärenden* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 42 468 000 kr.

28. Patentbesvärsrätten

Regeringen har under punkt F 17 (s. 103–105) föreslagit riksdagen att

1. anta ett i propositionen framlagt förslag till lag om ändring i lagen (1977:729) om patentbesvärsrätten.

2. till Patentbesvärsrätten för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 6 805 000 kr.

Lagförslaget finns på s. 145 i propositionen.

Propositionen

Regeringens förslag innebär att patentbesvärsrätten avskiljs från patentverket och blir en egen myndighet, vilket föranleder viss ändring i 1 § lagen (1977:729) om patentbesvärsrätten. I konsekvens härmed anvisas ett särskilt förslagsanslag till den nya myndigheten. Avsikten är att patentverket även fortsättningsvis skall tillhandahålla viss administrativ service m. m. Kostnaderna för verksamheten vid patentbesvärsrätten kommer inte att påverkas genom avskiljandet.

Utskottet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och hemställer

1. att riksdagen antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1977:729) om patentbesvärsrätten,

2. att riksdagen till *Patentbesvärsrätten* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 6 805 000 kr.

29. Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 18 (s. 105 f.) och hemställer

att riksdagen till *Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 54 000 kr.

Stockholm den 17 mars 1987

På näringsutskottets vägnar

Nils Erik Wååg

Närvarande: Nils Erik Wååg (s), Christer Eirefelt (fp), Lennart Pettersson (s), Erik Hovhammar (m), Ivar Franzén (c), Wivi-Anne Radesjö (s), Sten Svensson (m), Birgitta Johansson (s), Bo Finnkvist (s), Jörn Svensson (vpk), Sven-Åke Nygårds (s), Per-Richard Molén (m), Gudrun Norberg (fp), Jan Hyttring (c) och Leo Persson (s).

NU 1986/87:21

Reservationer

1. Utredningar m. m. (punkt 3)

Christer Eirefelt (fp), Erik Hovhammar (m), Sten Svensson (m), Per-Richard Molén (m) och Gudrun Norberg (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 2 som börjar med "Utskottet har" och slutar med "berörda delar" bort ha följande lydelse:

Utskottet instämmer i den kritik som från moderata samlingspartiets och folkpartiets sida har riktats mot regeringens ökade användning av olika råd och delegationer för sina kontakter med näringslivet. Riksdagen bör uttala sig för en successiv avveckling av sådana organ. Även andra besparingar på utredningsanslaget bör kunna göras. Mot bakgrund härav föreslår utskottet en minskning av anslaget med 6 milj. kr. i förhållande till regeringens förslag. Utskottet tillstyrker sålunda motion 1986/87:N343 (fp) i berörd del. De aktuella yrkandena i motion 1986/87:N375 (m) tillgodoses också genom ett beslut av angiven innebörd.

dels att utskottet under punkt 3 bort hemställa

1. beträffande *råd och delegationer*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:N375 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

2. beträffande *anslag*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag, med bifall till motion 1986/87:N343 yrkande 5 och med anledning av motion 1986/87:N375 yrkande 2 till *Utredningar m. m.* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 8 100 000 kr.

2. Främjande av hemslöjden (punkt 7)

Ivar Franzén (c) och Jan Hyttring (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 4 som börjar med "Utskottet är" och slutar med "som sameslöjdskonsulent" bort ha följande lydelse:

Utskottet finner yrkandet i motion 1986/87:N409 (c) på en ökning av stödet till hemslöjden med 3,5 milj. kr. välmotiverat. En sådan ökning skulle göra det möjligt att påbörja den utbyggnad av konsulentorganisationen som beslöts i princip av statsmakterna år 1981. Utskottet anser det anmärkningsvärt att regeringen ännu — efter sex år — inte är beredd att lägga fram förslag om ett genomförande av beslutet.

För nästa budgetår bör alltså anvisas ett anslag av 9 671 000 kr. Häri ingår medel för en tredje tjänst som sameslöjdskonsulent i enlighet med vad utskottet nyss har förordat.

dels att utskottet under punkt 7 bort hemställa

NU 1986/87:21

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motionerna 1986/87:N301, 1986/87:N309 och 1986/87:N409 yrkande 2 till *Främjande av hemslöjden* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 9 409 000 kr.

3. Förmånlig kreditgivning till u-länder (punkt 10)

Erik Hovhammar, Sten Svensson och Per-Richard Molén (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Utskottet ser" och slutar med "motionsyrkandet avstyrks" bort ha följande lydelse:

Såsom anförs i motion 1986/87:N375 (m) bör något särskilt anslag för ändamålet inte anvisas. Kostnaderna får i fortsättningen täckas från biståndsanslagen under utrikesdepartementets huvudtitel. Regeringen bör bemyndigas att vid behov utnyttja existerande reservationer på dessa anslag. Motionen tillstyrks.

dels att utskottet under punkt 10 bort hemställa att riksdagen

a) med bifall till motion 1986/87:N375 yrkande 3 avslår regeringens förslag om anslag till ersättning för extra kostnader för förmånlig kreditgivning till u-länder.

b) bemyndigar regeringen att använda medel från reservationsanslagen C2, Utvecklingssamarbete genom SIDA och C8. Övriga u-landspolitiska insatser m. m. under tredje huvudtiteln i enlighet med vad utskottet anfört.

4. Bidrag till statens provningsanstalt (punkt 20 mom. 1)

Erik Hovhammar, Sten Svensson och Per-Richard Molén (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som börjar på s. 8 med "Utskottet vill" och slutar på s. 9 med "regeringens förslag" bort ha följande lydelse:

Utskottet instämmer i vad som anförs i motion 1986/87:N375 (m) om att avreglering bör ha som långsiktigt mål att åstadkomma besparingar i statsverksamheten. Detta gäller även om avregleringen på ett visst område kan medföra avvecklingskostnader m. m. för berörda myndigheter. Också andra åtgärder kan vidtas i besparingssyfte. Utskottet vill peka på möjligheten av en ökad uppdragsfinansiering av sådan verksamhet som för närvarande inte täcker sina kostnader. Det bör t. ex. vara möjligt för provningsanstalten att i ökad utsträckning få bidrag från forskningsråd och andra intressenter för arbetet med utveckling av provningsmetoder m. m. Som anförs i motionen bör man även pröva möjligheterna till taxehöjningar, i första hand inom icke monopolbelagda områden. Med hänsyn till vad som anförts anser utskottet att bidragsanslaget för nästa budgetår bör anvisas med oförändrat belopp, dvs. 33 410 000 kr., vilket innebär en besparing med drygt 2,3 milj. kr. i förhållande till regeringens förslag. Utskottet tillstyrker alltså motionen i denna del.

dels att utskottet under punkt 20 moment 1 bort hemställa

NU 1986/87:21

1. beträffande *anslag*

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1986/87:N375 yrkande 9 till *Bidrag till statens provningsanstalt* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 33 410 000 kr..

5. Provning av trämaterial m. m. (punkt 20 mom. 2)

Christer Eirefelt (fp), Ivar Franzén (c), Gudrun Norberg (fp) och Jan Hyttring (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 9 som börjar med "Utskottet finner" och slutar med "Motionen avstyrks" bort ha följande lydelse:

Med anledning av vad som anförs i motion 1986/87:N363 (fp) om Träteknikcentrum i Skellefteå vill utskottet framhålla att det är angeläget att resurser hos sådana organ i ökad utsträckning utnyttjas för obligatorisk kontroll. Som påpekas i motionen kan nuvarande system, som ofta innebär möjligheter till provning endast på en plats i landet, innebära stora olägenheter för näringslivet. Utskottet erinrar om att den nya lagstiftningen på området skapar möjligheter till decentralisering av den obligatoriska kontrollen genom att flera auktoriserade provplatser kan utses för ett visst kontrollområde. Riksdagen bör rikta en anmodan till regeringen om att verka för en sådan decentralisering. Genom ett sådant uttalande skulle syftet med motionen delvis tillgodoses.

dels att utskottet under punkt 20 moment 2 bort hemställa

2. beträffande *provning av trämaterial m. m.*

att riksdagen med anledning av motion 1986/87:N363 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför.

6. Utrustning till statens provningsanstalt (punkt 21)

Erik Hovhammar, Sten Svensson och Per-Richard Molén (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 10 som börjar med "Enligt utskottets" och slutar med "berörd del" bort ha följande lydelse:

Såsom anförs i motion 1986/87:N375 (m) bör en fortsatt avreglering inom provningsanstaltens verksamhetsområde på sikt leda till minskade anspråk på statliga medel för verksamheten. Utskottet ställer sig alltså avvisande till regeringens förslag om en ökning av utrustningsanslaget. Motionen tillstyrks i berörd del.

dels att utskottet under punkt 21 bort hemställa

att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1986/87:N375 yrkande 10 till *Statens provningsanstalt: Utrustning* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 7 000 000 kr.

